

Ældre- og sundhedsreformen

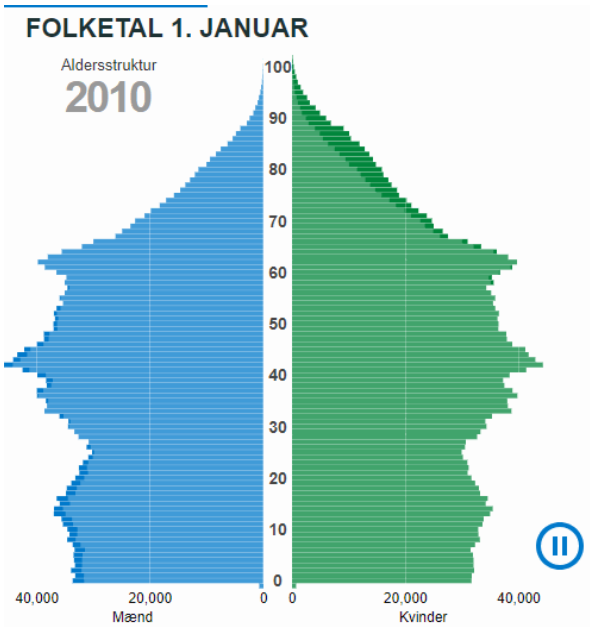
Udfordringer og mulige løsninger

Oplæg for Ældresagen

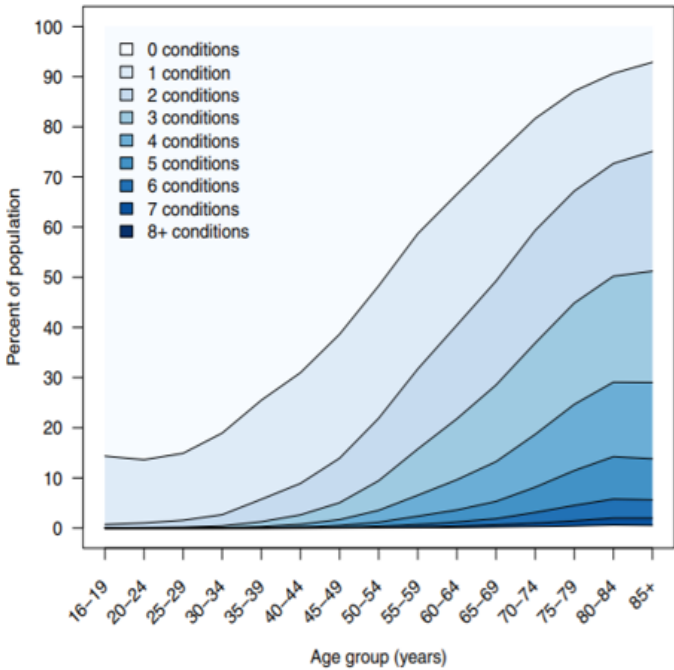
Pia Kürstein Kjellberg, Silkeborg, 20-08-2026

Udfordringsbilledet

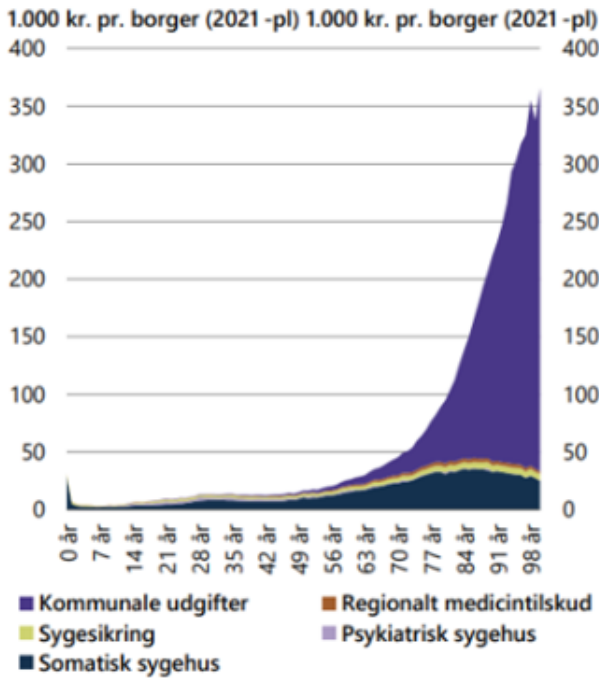
Demografi

Multisygdom

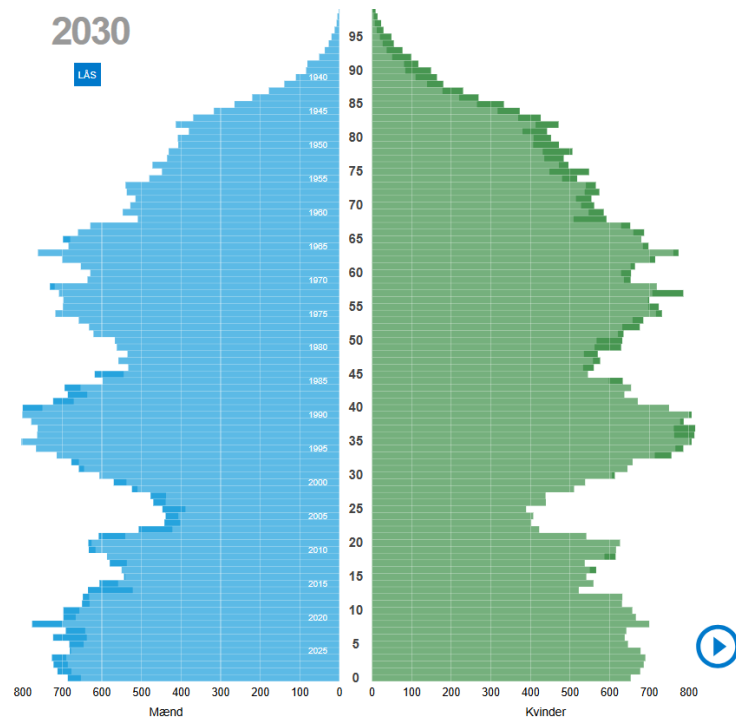
Økonomi

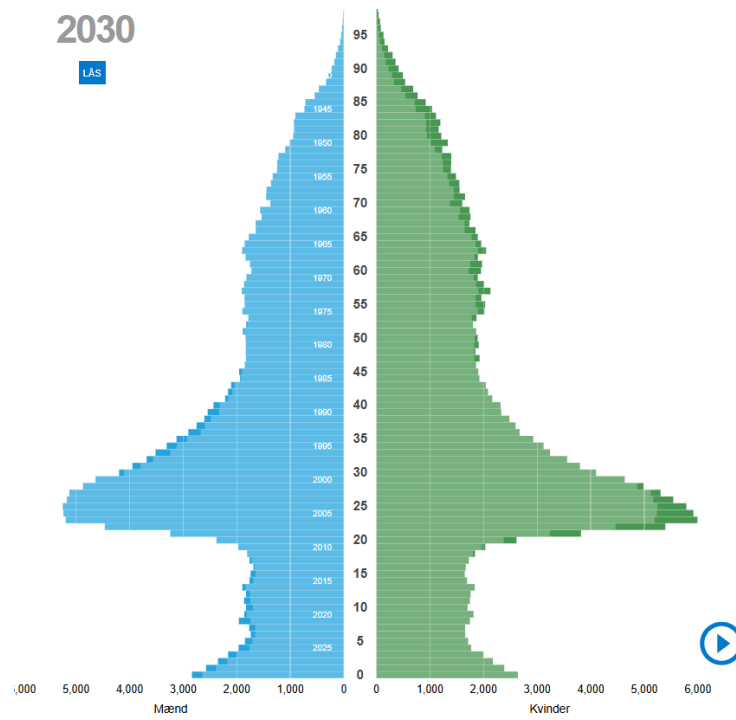
Kilde: Danmarks Statistik, Schiøtz et al 2017, Sundhedsstrukturkommissionen

Kommunal variation

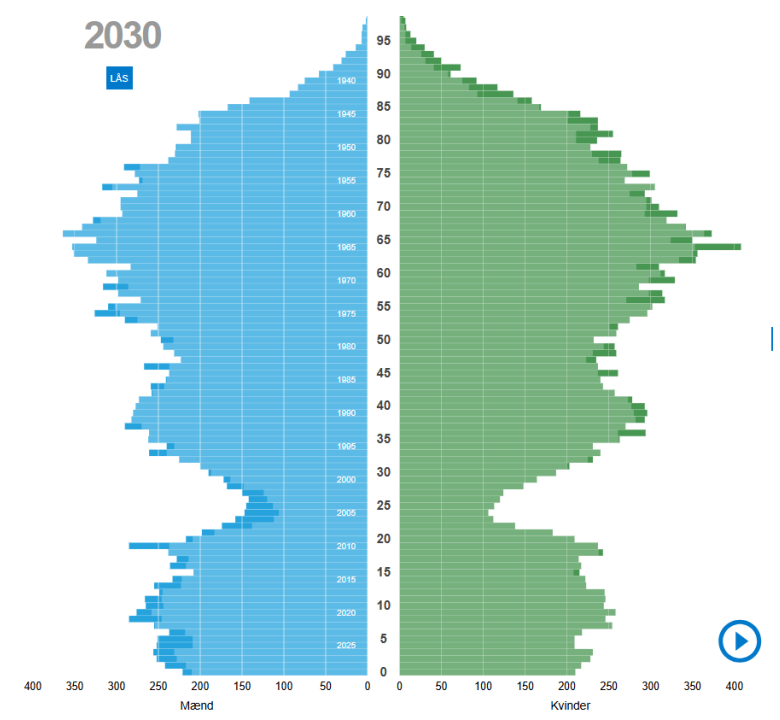
Silkeborg

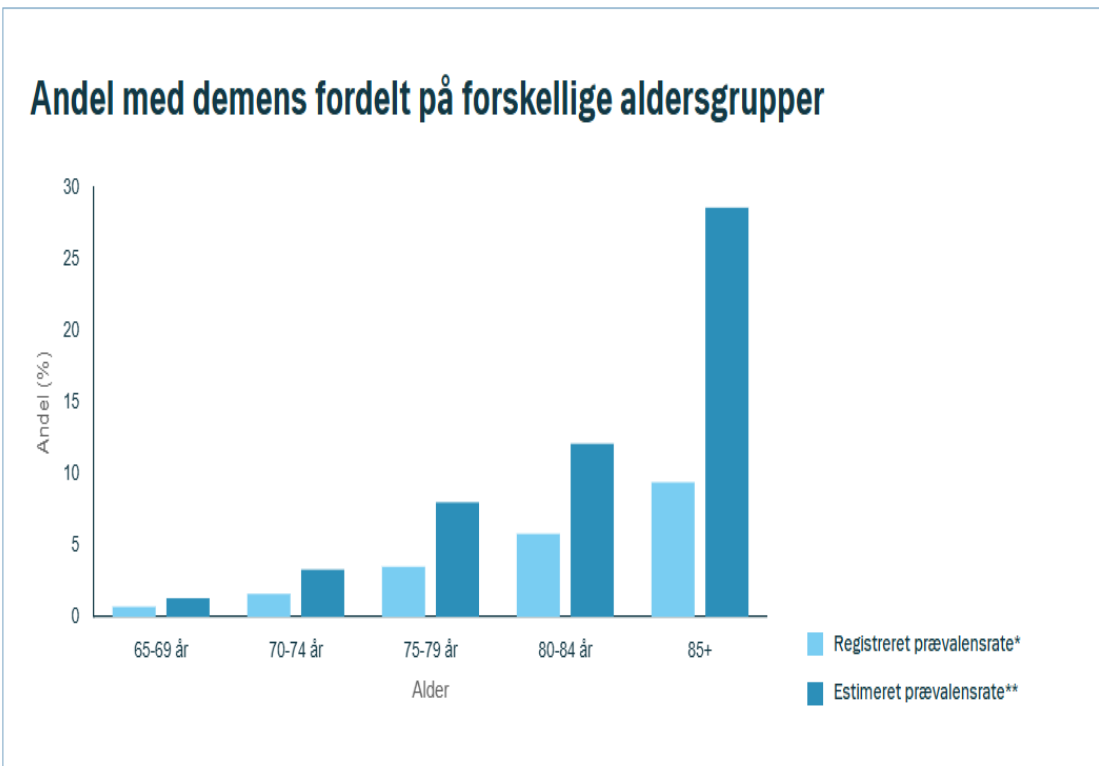
Århus

Syddjurs

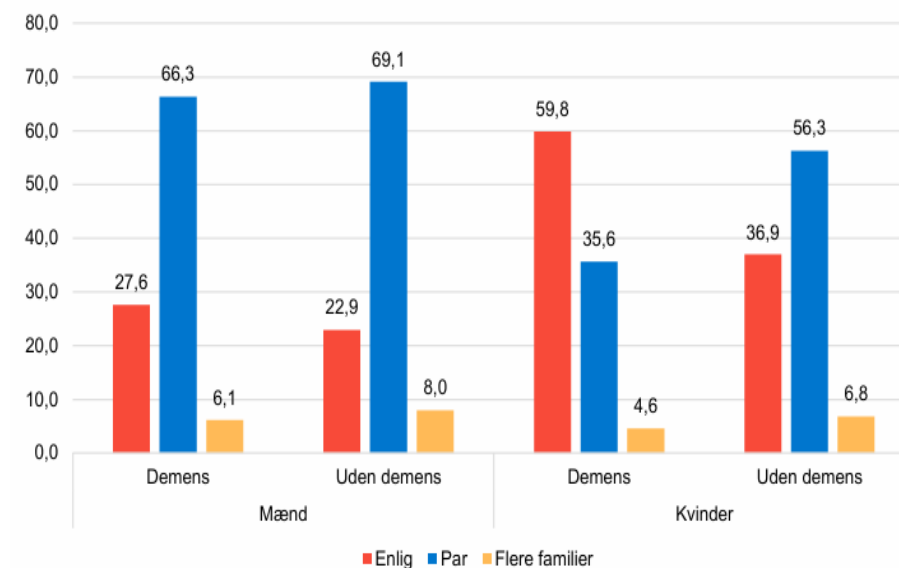

Demens

Kilder: *Register for Udvalgte Kroniske Sygdomme og Svære Psykiske Lidelser (RUKS), Sundhedsdatastyrelsen (trukket fra Sundhedsdatabanken marts 2026). **Alzheimer Europe; 2019.

Figur 2.3 Andel mænd og kvinder med og uden demens, som bor alene, med en ægtefælle eller sammen med andre familier

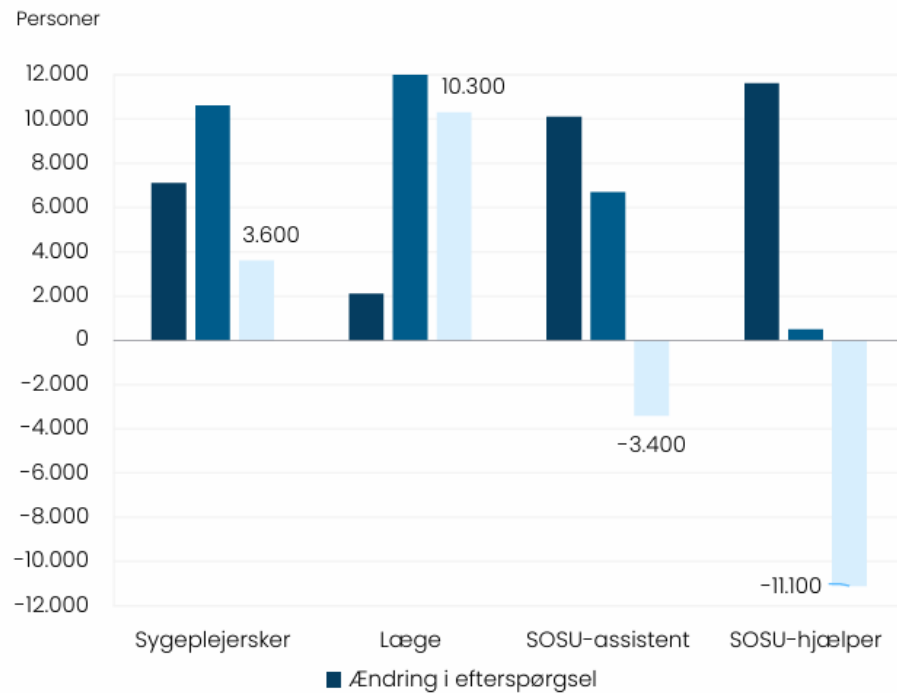

Anm.: Antallet af observationer er følgende: mænd med demens: 6.792 observationer, mænd uden demens: 779.364, kvinder med demens: 8.996, kvinder uden demens: 855.194. For både mænd og kvinder er forskellene forskellige i forhold til mænd og kvinder uden demens.

Kilde: Registerdata 2012.

Medarbejdermangel...

Figur 8: Fremskrivning af udbud og efterspørgsel på udvalgte velfærdsmedarbejdere, 2021-2035F

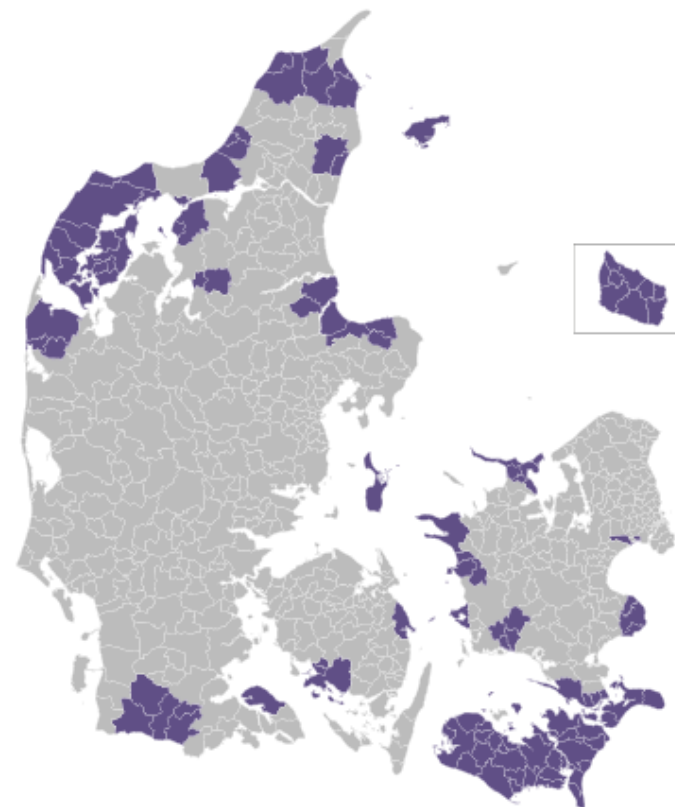

Kilde: Økonomisk Analyse: Rekruttering af velfærdsmedarbejdere nu og i fremtiden (Finansministeriet, 2023).

Kilde: Sundhedsstrukturkommissionen

Figur 7

Lægedækningstruede områder, 2021-2024

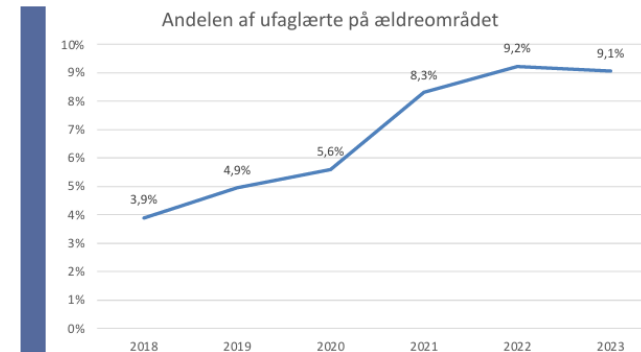
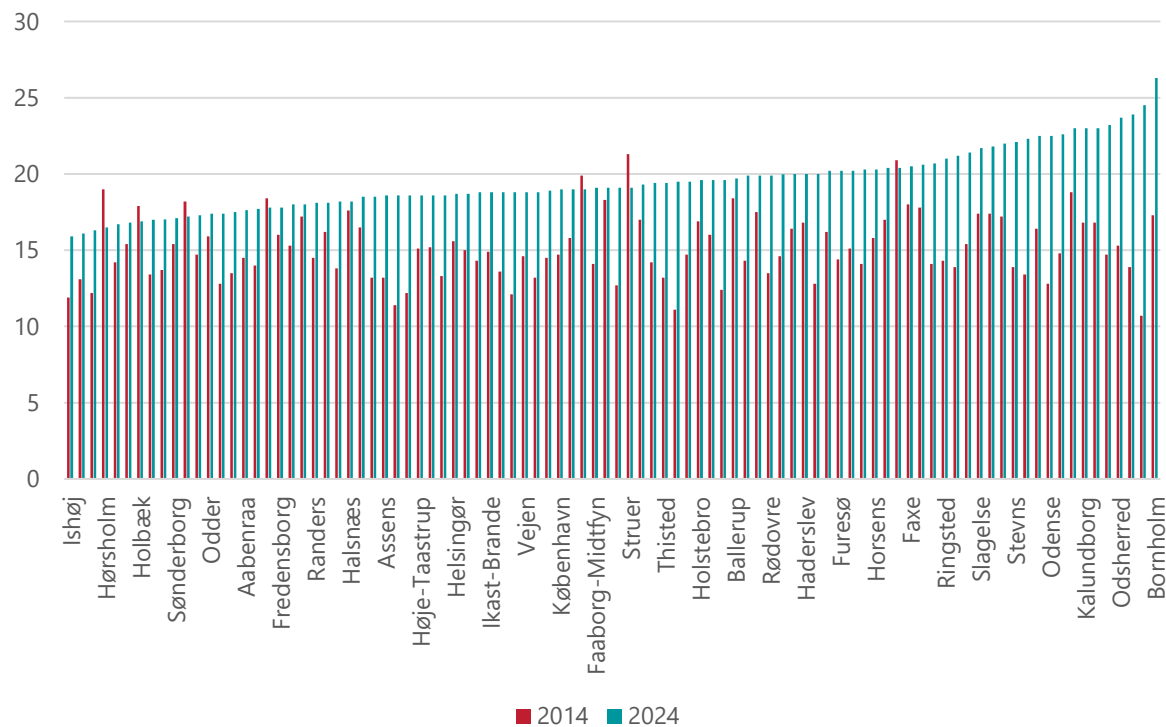

Anm.: Lægedækningstruede områder er fastlagt for hele den indeværende overenskomstperiode 2021-2024. De er kendetegnet ved at have en stor andel borgere tilknyttet, fx udbuds- og regionsklinikker, patientgrundlag med relativt store sundhedsbehov, vanskeligheder ved at sælge en lægepraksis, og de nuværende læger nærmer sig pensionsalderen.

Kilde: PLO, landsdækkende lægedækningstruede områder.

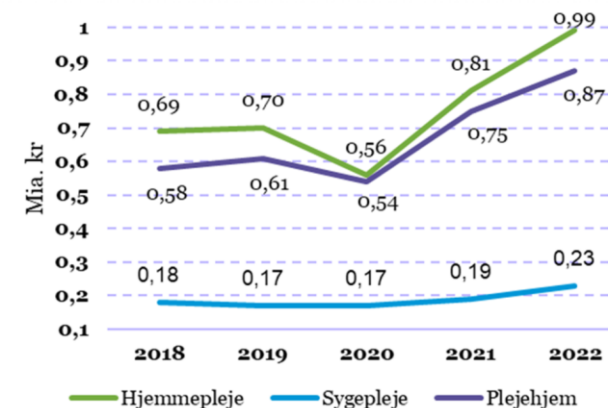
Sygefravær, ufaglærte + vikarer

Antal sygefraværsdage pr. sosu pr. år (eget sygefravær).
2014 og 2024

Graf 5° Udvikling i andelen af ufaglærte medarbejdere i perioden fra 2018-2022

Figur 2. Udgifter til eksterne vikarer til hhv. hjemmepleje-, sygepleje- og plejehjemsområdet

Note: Udgifterne er opgjort i 2022-priser. Kilde: VIVE. Spørgeskemadata fra 90 kommuner, hvoraf 81 har oplyst om udgifternes fordeling på de tre delområder.

Fremtidens ældreomsorg

Overordnede anbefalinger

- #1 Prioriter gruppen af multisyge ældre borgere med behov for behandling og pleje i hjemmet.
- #2 Integrer ældre-og sundhedsområdet.
- #3 Saml personlig pleje, sygepleje og træning/rehabilitering.
- #4 Udskil praktisk bistand, madservice mv.
- #5 Tag dialogen om hvilke indsatser, der evt. ikke fremadrettet skal være del af det offentlige tilbud.

Syv temaer for udvikling af fremtidens ældreomsorg

TEMA 1

Ny organisering med faste, tværfaglige og selvstyrende teams

TEMA 2

Ny digital understøttelse og øget brug af velfærdsteknologi

TEMA 3

Nyt og forbedret samarbejde med civilsamfundet

TEMA 4

Nye og mere fleksible boligformer, der fremmer fællesskab og brug af sundheds- og velfærdsteknologi

TEMA 5

Nye attraktive arbejdspladser, hvor udvikling integreres med drift

TEMA 6

Nyt og bedre tværsektorielt samarbejde

TEMA 7

Vedvarende praksisnær kompetenceudvikling

ODENSE

Problemerne tårner sig op for ældreplejen i Odense: Der skal nye metoder til for at undgå et decideret sammenbrud

Odense Kommune skal handle nu, hvis man vil undgå et sammenbrud i ældreplejen, som vi kender den. Så dystre lyder udsigterne fra et ekspertråd, der for nylig præsenterede 38 anbefalinger til fremtidens ældrepleje.

Lis Månsson har lednings- og er lykkelig for, at hendes hjemmepleje-gruppe er en del af et pilotprojekt i Odense Kommune, der sikrer de samme faste sønske hver gang, hun får besøg. En af dem er Charlotte Greig. Pilotprojektet med faste tværfaglige teams får ros af ekspertrådet, der i denne uge præsenterer 38 anbefalinger til Odense Kommunes ældrepleje. Foto: Michael Bager

Aa <

24. nov. 2022 kl. 11:11

→ Anbefalinger fra ekspertrådet for fremtidens ældrepleje

TIL ODENSE KOMMUNE

Ekspertrådet

For Odense

Karen Andersen-Rasmussen

Paul Skov Dahl

Agnete Møller

“

Ældre kan se frem til mere selvbestemmelse og faste teams i hjemmet, og medarbejderne får sat deres faglighed fri til at skabe det gode ældreliv.

Social-, Bolig og Ældreministeriet,
18.4.2024

Bred politisk aftale om reform på ældreområdet

Aftaleparterne er enige om, at der skal udarbejdes en ny ældrelov med få bærende værdier:

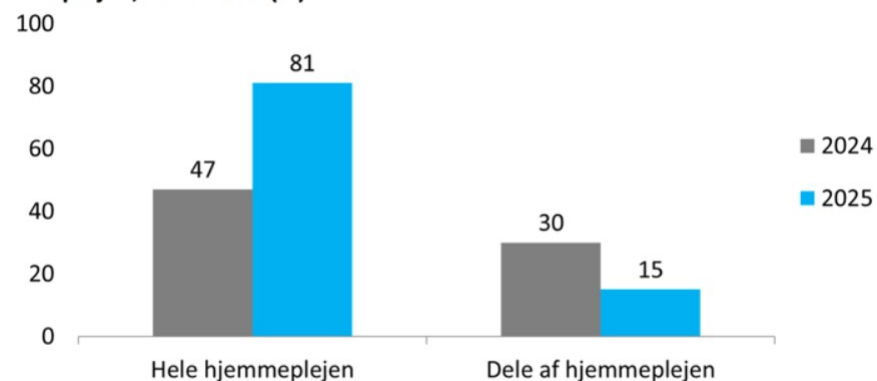
- Øget **selvbestemmelse** til den ældre
- **Tillid** til medarbejdere og ledere
- Tæt **samspil** med pårørende, lokale fællesskaber og civilsamfund

Aftaleparterne er her ud over enige om:

- **Helhedspleje** og **borgernær visitation**
- Udbredelse af **faste teams**
- Udvidelse af det **frie valg** og ligestilling af private og offentlige leverandører
- (...)

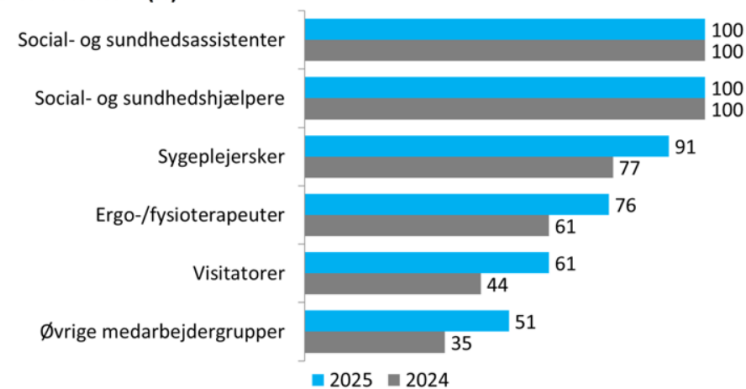
KL's surveys

Udvikling i andel af kommuner der har indført faste teams i hele eller dele af hjemmeplejen, 2024-2025 (%)

Kilde: Momentum. Rundspørge til kommunerne i november-december 2024 og 2025. Alle 98 kommuner har svaret i begge undersøgelser

Udvikling i andel af kommunerne hvor de forskellige medarbejdergrupper indgår i deres faste team (%)

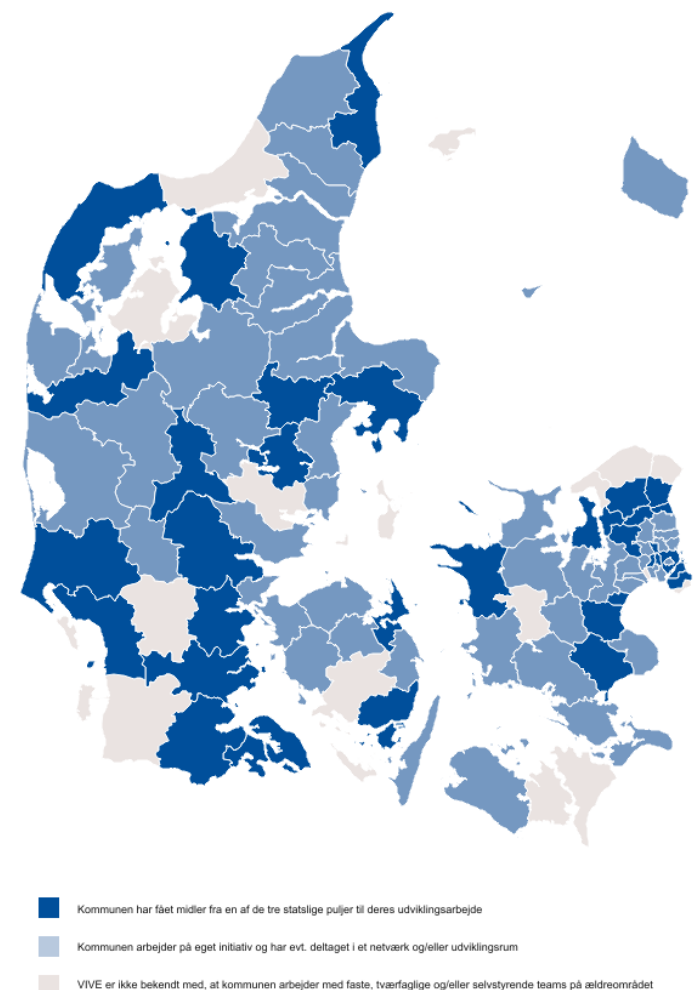

Note: Kun kommuner med faste teams, har kunnet svare på spørgsmålet. Øvrige medarbejdergrupper er bl.a. diætister og ernæringsvejledere, pædagoger, demenskoordinatorer, ufaglærte etc.

Kilde: Momentum. Rundspørge til kommunerne i november-december 2024 og 2025. Alle 98 kommuner har svaret i begge undersøgelser

VIVEs studier

- > Fordele ved en organisering i faste, tværfaglige og selvstyrende teams efter inspiration fra den nederlandske Buurtzorg model
 - > Kontinuitet
 - > Tværfaglig indsats med afsæt i borgerens behov
 - > Rehabilitering
 - > Lavere sygefravær (i nogle tilfælde)
- > Stor variation i de kommunale udviklingsprojekter ift
 - > Teamstørrelse
 - > Om teamene dækker dag, aften og nat eller (typisk) kun dag
 - > Graden af tværfaglig integration (ssa, ssh, spl, trp)
 - > Arbejdet med selvvisitation (teamet) & selvbestemmelse (borgeren)
 - > Samarbejdet med frivillige & private leverandører
- > Der er fortsat langt igen...

Bred politisk aftale om en sundhedsreform

- > Region H og Region S slås sammen
- > Der etableres 17 lokale sundhedsråd med kommunale og regionale repræsentanter, der skal være "... drivende i omstillingen og styrkelsen af det nære sundhedsvæsen"
- > Der flyttes en række opgaver fra kommunerne til regionerne
 - > Akutsygeplejen
 - > Den patientrettede forebyggelse
 - > Dele af de midlertidige pladser
 - > Dele af den specialiserede genoptræning og rehabilitering
- > Samtidig skal der
 - > Etableres regionale hjemmebehandlingsteams
 - > Sikres en bedre fordeling af læger der hvor behovet er størst
 - > Ske en integration af den almene sygepleje i helhedsplejen, hvilket medfører et udvidet frit valg

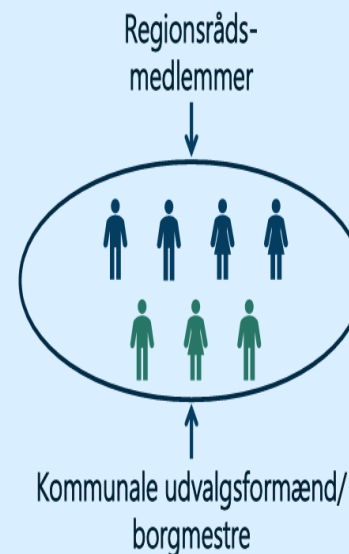
Med en bred politisk aftale er der sat retning for den største reform af det danske sundhedsvæsen siden strukturreformen i 2004. Sundhedsreformen 2024 skal styrke kvaliteten af sundhedstilbud i hele landet, bringe sundhedstilbud tættere på borgerne og ruste sundhedsvæsenet til fremtidens behov.

VIVEs studier

- > Vi ved i virkeligheden meget lidt om hvad der sker i
 - > Regioner, kommuner og de nye sundhedsråd...
- > Vi følger med interesse
 - > Integrationen af sygepleje i helhedsplejen + styrkelse af borgernes frie leverandørvalg
 - > Regionernes overtagelse af ansvaret for akutsygeplejen, de midlertidige pladser, den patientrettede forebyggelse og dele af den specialiserede genoptræning
 - > Udviklingen af de nye tilbud om hjemmebehandling + samspillet mellem disse og de faste, tværfaglige og selvstyrende teams, der fortsat er under etablering
 - > De aftaler, som regioner og kommuner jf. sundhedsreformen forventes at indgå om bl.a. rekruttering og sammenhængende forløb
 - > ...

Sundhedsrådenes sammensætning og opgaver

Sammensætning

Opgaver

- Budgetansvar for samlede økonomi i geografiske områder, inkl. sygehuse – herunder udmønte de økonomiske rammer for nye og udbyggede indsatser i det nære sundhedsvæsen
- Udarbejde en nærsundhedsplan
- Vende sygehusene udad
- Lokal planlægning af almen medicinske tilbud og praksissektor
- Nye regionale opgaver; bl.a. akutsygepleje, sundheds- og omsorgspladser, hjemmebehandling, patientrettet forebyggelse mv.
- Aftaler med kommuner om bl.a. rekruttering og sammenhængende forløb

Kilde: Indenrigs- og Sundhedsministeriet, 2024

Regeringsgrundlaget

- > Reformsporet fortsættes
 - > Fortsat implementering af sundheds- og ældrereformen (herunder integration af sygeplejen i helhedsplejen)
 - > En ny demenshandleplan + integration af demensindsatsen i helhedsplejen og sundhedsrådenes arbejde
 - > En reform af hjælpemiddelområdet og styrket fokus på velfærdsteknologi
 - > En langsigtet rekrutteringsstrategi og en åbning for, at praktisk bistand kan udskilles fra helhedsplejen
 - > En bredere strategi for et aldersvenligt Danmark
- > Ældre - og boligpolitikken tænkes sammen
 - > Bedre rammer for bofællesskaber og seniorlandsbyer
 - > Sikring af, at udbuddet af plejeboliger følger med efterspørgslen
 - > Større frit valg mellem kommunale plejehjem og friplejehjem/lokalplejehjem
- > Spørgsmålet er hvad der sker og ikke sker lokalt – her kan I gøre en forskel ☺

Det politiske grundlag for firløverregeringen

Juni 2026

Regeringen

Spørgsmål & svar

piak@vive.dk

VIVE